

Развојни начин размишљања и инспиративна повратна информација

Дисеминација стеченог знања на курсу у оквиру Ерасмус + пројекта

2024-1-RS01-KA121-SCH-000220891 – Едуконект

Co-funded by
the European Union

Два начина размишљања

Начин на који размишљамо о способностима утиче на то како учимо и предајемо

F

ФИКСНИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА

„Ми смо онакви какви јесмо и не можемо много тога да променимо.“

P

РАЗВОЈНИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА

„Свако може да се промени и напредује уз довољно труда и рада.“

Језик је важан

Учење препознавања „фиксног“ и „развојног“ језика је важан корак у неговању развојног начина размишљања код ученика.

Важно је разликовати три врсте реченица које упућујемо ученицима:

Развојне – Фиксне – Неутралне

Примери формулација

РАЗВОЈНО

„Добар потез!”

Хвали се процес, не особа — повезано је са конкретном акцијом ученика.

ФИКСНО

„Одлично! Ти си природно талентован/на!”

Способност се приказује као трајна особина, а не као резултат уложеног труда.

НЕУТРАЛНО

„Успео/ла си!” или „Браво!”

Не идентификује ни конкретну акцију ни трајну особину ученика.

Похвале — шта да пробамо

ПРОБАЈТЕ (похвала процеса)

Одличан посао! Видим колико си се потрудио/ла на томе.

Знам да си користио/ла нове стратегије учења о којима смо причали — напредак показује да оне заиста функционишу.

Свиђа ми се како си пробао/ла различите приступе том задатку док коначно ниси успео/ла.

УМЕСТО ТОГА (похвала особе)

Одличан посао! Мора да си паметан/на за ово!

Ето видиш, добар/ра си из енглеског. Добио/ла си петицу на последњем тесту.

Успео/ла си! Рекао/ла сам ти да си паметан/на.

Охрабривање и нормализовање тешкоћа

ПРОБАЈТЕ ДА КАЖЕТЕ

Неки од ових задатака су тешки — зато запамти, када мораш јаче да размишљаш, то те чини паметнијим/ом!

Направио/ла си неке грешке, али када размишљаш напорно и учиш из њих, заправо развијаш свој мозак.

Нико не почиње као стручњак. Постајеш стручњак учећи из грешака — реци себи: „Још увек нисам добар/ра у овоме.“

ИЗБЕГАВАЈТЕ ДА КАЖЕТЕ

Неки од ових задатака су тешки. Само дај све од себе.

Направио/ла си много грешака на овоме.

Само се потруди више следећи пут.

Праксе развојног размишљања у настави

1

Избегавајте груписање ученика

Груписање по способностима (јачи са јачима, слабији са слабијима) учвршћује фиксни начин размишљања и сигнализира различита очекивања.

2

Успоставите норму развојног размишљања

Учите ученике о пластичности мозга — научни докази помажу им да разумеју да сви можемо да развијамо своје способности.

3

Пружите могућности за повратну информацију

Могућност добијања повратне информације о учинку је кључна за унапређење способности и учвршћивање развојног размишљања.

Зашто дајемо повратну информацију?

Чин љубазности, не казне

Неопходно је да у процес повратне информације уђемо емоционално уравнотежени и позитивно расположени. Никада немојте давати повратну информацију у тренутку јаких емоција — тада тешко може бити уравнотежена или конструктивна, и лако се може рећи нешто чега ћемо се касније покајати.

Континуирано побољшање

Када се користи ефикасно, повратна информација позитивно поткрепљује добра понашања: показивање личне свести, тражење повратне информације и видљиво деловање на основу ње.

Ако не тражимо повратну информацију, то може значити да нам није стало до туђег мишљења, да себе сматрамо супериорним, или да мислимо да смо савршени у свему.

Бори се или бежи?

Инстинкти борбе или бекства су моћне, првобитне реакције на опасност. Да би процес повратне информације био ефикасан, потребно је избећи обе ове реакције — у супротном ће свака порука бити чврсто одбачена.

Када одбацујемо извор повратне информације?

Особа коју не волимо, коју не поштујемо, којој се не свиђамо, или за коју мислимо да жели да нам се деси нешто лоше — таква особа реално не може да нам пружи корисну повратну информацију.

Типологије повратне информације

Према ауторима Pat Tunstall и Caroline Girps (1996), постоје два главна типа повратне информације

Е

ЕВАЛУАТИВНА

Заснива се на процени и суду наставника према имплицитним или експлицитним нормама

Д

ДЕСКРИПТИВНА

Усмерена је на конкретна постигнућа ученика и указује пут ка даљем напретку

Евалуативна повратна информација

Евалуативна повратна информација подразумева процену наставника засновану на имплицитним или експлицитним нормама. Може имати облик одобравања, неодобравања, награде или казне.

Одобравање

„То је добар есеј.” „Одлично си урадио/ла.”

Неодобравање

„То није довољно добро.”

Награда

Златне звездице

Казна

„Препиши то поново.”

Наглашавање евалуативне повратне информације утиче на то како се ученици осећају према себи — добри ученици се осећају боље, док се слабији ученици осећају лошије и све сигурнији да никада неће успети.

Дескриптивна повратна информација

Дескриптивна повратна информација усмерена је на конкретна постигнућа ученика у учењу и садржи јасне референце на оно што је ученик остварио. Увек је окренута ка даљем напретку.

„То је добар увод јер си обрадио/ла главне тачке о којима смо причали на почетку. А сада... које тачке мислиш да треба додатно да развијеш?”

Провера адекватности повратне информације:

„Знаш ли шта следеће треба да урадиш?”

„Да ли ти је ово довољно помоћи?”

„Шта ћеш урадити ако поново заглавиш?”

Карактеристике ефикасне повратне информације

- Усмерава пажњу на циљ учења, показује снаге и нуди конкретне предлоге за напредак
- Дешава се током учења, док још има времена да се делује на основу ње
- Обраћа се ономе што ученик већ зна
- Не размишља уместо ученика
- Исправке су ограничене на количину коју ученик може да обради

ПОВЕРЕЊЕ

у интегритет особе и сам процес

БЕЗБЕДНОСТ

далеко од групе, без претњи

ПОВЕРЉИВОСТ

разговори остају иза затворених врата

ФАКТИЧНОСТ

коришћење конкретних примера

ОБЈЕКТИВНОСТ

избегавање емоционално напетих ситуација

Co-funded by
the European Union

Сендвич повратне информације

Модел за структурирање разговора: отварање — суштина — затварање

З

ЗЕМИЧКА

Изградите однос

Отворене уши, позитиван говор тела и топло срце. Користите позитивне, конкретне примере (најмање 3) и искрено потврдите добре стране.

М

МЕСО

Кључ за промену

Код тежих тема користите обрнуто отварање: „Како ти иде са...?“ Будите чињенични, избегавајте мишљења и осећања, будите концизни и дајте примере.

З

ЗЕМИЧКА

Затворите позитивно

Будите искрени и аутентични, наведите још примера, искрено позовите на коментаре и завршите на изразито позитивној ноти.

Препоруке за наставну праксу

- 1 Хвалите труд, стратегију и процес — не урођени таленат
- 2 Нормализујте грешке као део учења и развоја мозга
- 3 Дајте повратну информацију из уравнотеженог, позитивног стања
- 4 Бирајте безбедно, поверљиво окружење за разговор о повратној информацији
- 5 Комбинујте искрено охрабрење са конкретним, чињеничним предлозима за напредак

Хвала на пажњи!

Одрицање од одговорности:

-
-
- „Презентација је део пројекта финасиран средствима Европске уније. Изнети ставови и мишљења припадају искључиво ауторима и не одражавају нужно ставове Европске уније која не може бити одговорна за било какву употребу информација садржаних у презентацији.“
-
-